
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google[™] books

<https://books.google.com>

U T T R E K

Der dagblaederen, over de weêrgalooze gebeurtenissen in- en rond Brussel, sedert 21 september tot 4 october 1830.

Den 21 september gaf prins Frederik eene proclamatie uyt, waer in hy aen de brave Brusselaeren te kennen gaf dat hy met zyn volk hunne mueren ging naederen; dat hy gebood uyt kragt der wetten en als erfgenaem der kroon, dat alles in goede orden en rust moest zyn: de officieren, de soldaten, zeyde hy, vereenigt onder de vaendels van eer en vaderland zyn uwe medeburgers, uwe vrienden en broeders: zy komen geene vreak nemen maer de rust handhaeven, een mildaedig mensch vergeet ligt de begaene misdryven. Hy wilde dat alle vreemdelingen, die tot den onderstand van Brussel waeren gekomen ongewapent nae hun land weerkeerden, bedreygde de weerstravers te vervolgen en als misdadigen te straffen.

Gelyk aen de proclamatie, kwamen zyne troepen den 23 sept. langs de schaerbeekse en dovensche

poorten de stad in; haest wierden zy gewaar hoe vriendelyk zy van de dappere Belgen onthaeft wierden, hunne mitraille en ander geschut weerbield welhaest hun eerste voornemen: hunne artillerie zette zig voor de onse; het getal van ballen en kogels die in de stad geschoten wierden, schenert eene hagelbuy in het park en omliggende straeten: de hollanders drongen tot in de nieuwe koninglyke straat, een hevig gevegt hadde aldaer plaats doch met verlies van weynig volk.

Geduerende dezen voorval in de bovenstad, kwam een groot detachement hussaren en voetvolk aan, langs de vlaemsche poort, dwers door de gehevene barricaden; men zag welhaest een groot getal burgers hun te gemoet gaen, zy tastte hun dapper aan, en dwongen de groote menigte, naer vele gedood te hebben, te wyken. Den kolonel der hussaren, werd van het getal der krygs gevangen, benevens den aide-de-champ van prins Frederik en verscheyde andere officieren. Deze attaque aan de vlaemsche poort dede de hollanders welhaest eenen wig krygen, zig langs dien kant nog te wenden. De benedenstad bleef zonder troepen.

Tegen den middag de soldaeten die in het park waeren wierden met groote dapperheyd door de burgers aengetast; geduerende vier uren tyd wierd er onophoudelyk geschoten, het welk den vyand veel volk kostte; onze artillerie toonde eenen weergaloozen moed. Eene party soldaeten omtrent ten twee uren, die in het park waeren, offerden zich over te geven, de officiers met den degen om leeg, en de soldaten met de kolf van het gewêr in de locht kwamen nae de burgers toe, maer plotse-lyngs, den officier commandeerde hun vuur te geven, waer door verscheyde burgers onverwagt gekwetst en dood bleven.

Tegen den zes uren 's avonds kwamen'er 100 burgers van Wavres toe, die tot zes uren en half dapper vogten: den nacht wierd in rust overgebracht.

Den 24 's morgens begon het gevegt op nieuw, de alarme klokken luydden op alle de torens, men hoorde niet dan trommels en trompetten, van Halle, Gosselies, Braide la Lieux, Genappes, Waterloo, Nievelles, Hucle, en meer andere steden en dorpen kwam er volk aen, men vogt hertnekkig den geheelen dag, de volgende dagen nam de aankomst van onderstand meer en meer toe, van omstrecks Charleroy, van omstrecks Bergen (Bourainage) van de kanten van Namen, enz.

Men kan zich geen denkbeeld maeken, hoe dapper er gevogten wierd, dappere vrouwlieden met rielen griffels, lansen en anderen omstandigheden gewapent dweersden de mitrailles, en drongen op den vyand aen, kinderen van 12 à 13 jaeren, nevens de grysaerts, zag men onder de wapens, onder het geroep van vryheyd en vaderland; de onweer staenbaere luykeners vogten als leeuwen, den dapperen canonnier met zyn honten been, ouden krygsmann, pointeerde op zulk eene oorlogkundige wyze, dat hy met zyn vier stukskens grof geschut een groot getal hollanders sneuvelde; eene hagelbuy van ballen langs den kant van het hôtel bellevue, viel op de hollanders, die deze wandeling hielden; de artillerie die buyten Bussels waeren, schoten met gloeyende ballen op de stad, verscheyde obussen vielen er in straeten en huizen, de schoone marée, en een huys in de koninglyke straet wierden de prooy der vlammen; vele huizen wierden door de hollanders geplunderd: eyndeling naer vyf dagen dapper gevogten te hebben, binnen en rond de stad, wierden de

hollanders door de kloekmoedige belgen tot twee uren van Brussel verdreven.

Wy zullen de lezers niet doen zidderen met hun te schryven de onmenschte uytwerkingen , van brandstiging , roof , moorderyen en verkragtingen , gepleegt door de hollanders in hunnen afzigt ; maer wy zullen de gedagtenis voor eenwig in uw boezemen , in het overwegen hoe vele belgen het slagtoffer der vryheyd , en vaderlands-liefde geworden zyn ; nogtans dat het getal onzer doode maer nauwelyks in een derde bestaat by dit der vyanden , verbeeld u het park en straeten overdekt met dooden en gekwetsten van wederkanten ; ziet daer eene vrouw treurig het doode lichaam van haeren dapperen man bezigtigen , ziet gints , zelfs den man het doode ramp van zyne heldhaftige vrouw aenschouwen , de oudeten de dood van hunne zoonen betreuren , broeders en zusters , om hunne gesneuvelde broeders en zusters weenen ! vrienden de doode lippen hunner vrienden kussen ! ziet rond in verscheide hospitaelen het groot getal der gekwetste , door bom , kogel , mitraille , of te zwaar hunne lidmaeten gehinderd ! en dit gebeurt alles voor een hoofd : of voor vryheyd en vaderlands liefde !

Geduerende het gevegt hadden de hollanders hunne gesneuvelde medebroeders op verscheide plaatsen aen boomen genagelt , om 'er de belgen te doen op mitrilleeren , en dus dagten zy , onnoodig poer en lood te doen verschietsen , eene groote menigte dooden van hun hebben zy ook in eenen diepen steenput geworpen , die zig in het park bevind ; vele cadavers uytgestroopt , zonder zelfs eenige aerde of blaaderen te gebruyken ten eynde hunne naektheyd te dekken.

Men heeft een nieuw kerkhof gewyd , alwaer

men onze dappere belgen , die voor vryheid en vaderlands liefde hun bloed gestort hebben , te saemen te begraven.

Den nacht van den 28 september , heeft noch eenen schrikkelijken brand plaets gehad omtrent het koninglyk paleys , verscheide huizen zyn den roof der vlammen geworden , en men kent de oorzake niet , mids die huizen alleen door soldaeten bewoont waeren , aen dry hoeken gelyk heeft men den brand ontdekt.

Mynheer *de Potter* is langs Enghien en Halle , den 29 september om zes uren 's avonds te Brussel aengekomen , langs de anderlechtische-poort ; meer als 20,000 menschen kwamen hem te gemoet : mans , vrouwen , kinderen en onderlingen van alle slach , onder het geroep van leve *De Potter* ! leve onzen verlosser. Zyn rytuyg wierd nytgespannen , en niet door menschen getrokken , maer door menschen gedraegen , tot aen het stadhuis , van zyn rytuyg afstappende , wierd hy op de ermen van het volk op het stadhuis gedraegen , meer als thien-duyzend menschen waeren op de markt : men hoorde niet dan vrengde geroepen , van leve *De Potter* ! leve den verdediger van onze vryheid ! leve de belgen ! enz. Met nadruk heeft hy onze gebleseerde bezogt ; eene voldoende aansprak heeft hy aen het volk gedaen.

NIEUW LIEDEKEN,

*Op den blyden oogenblik van de overwinninge
van de fortificatie van Gend.*

Stemme: van den Handel.

Dank nu den God der eeuwigheyd,
die de stad Gend alhier verblyd,
God heeft u zeer bewaerd, en tot nu gespaert,
schoon men treurig vreesde,
maer door de kragten van den belschen leeuw,
verdreef den hollander met kleyn geschreeuw,
zy wierden weg gebragt, door de belgen hun kragt
al by nas in den nagt.

DE POTTER ons voorstaender ziet,
heeft ons gebragt nyt 't grootst' verdriet,
van alle dwing'landy, belgen weest nu vry,
door Gods milde gaven,
die ons van den hollander heeft verlost,
schoon dat het veel belgisch bloed heeft gekost,
roept nu ten allen kant, door g'heel ons vaderland,
den belg' heeft d'overhand.

Van Julius Cæsars tyden af,
van dan waeren de belgen straf,
tot nu op dezen tyd, hebben de vryheyd,
door hun kragt bekomen,
in de maend van October negentien,
heeft men in stad Gend een vreugd gezien,

de hollanders rebel , die moesten eventwel ,
verlaeten 't citadel.

God geeft dat wy nog langen tyd ,
nu mogen leven in vryheyd ,
dat wy als broeders-schaer , leven met malkaer ,
zonder angst of vreeze ,
daerom gy belgen die met zweird in d'hand ,
altyd gestraden hebt voor 't vaderland ,
gy vogt met kloeken moed ,
tegen 't hollandsch gebroed , met eenen iver goed.

*Leve lang brave Brusselaeren ,
Verlossers van ons Nederland ,
Den heer DE POTTER mag bem verklaren ,
Tegen d'hollanders zyn grooisten vyand.*

VICTORIE DER BELGIKEN.

Stemme: *Van de kloeke Belgiken.*

*Het land is vol vreugd, men ziet t'allen kanten
van de belgische jeugd, bunne vaendels planten
't is blydschap en glorie, die wilt nu bekomen
door onze victorie, moeten wy niet schroomen.*

*O Brussel vol prael, men zal u gedenken,
om dat men u zal den lauwerier schenken,
gy hebt onzen vyand, eerst willen verjaegen
die met bunne natie, ons droevig kwam plaen.*

*Waeren Belgikaen, en wilt niet meer zugt
staekt al u getraen, den vyand moet vlugten
door de vroome daeden, van de brusselaeren
zal men t'allen kanten, bunnem lof verklaeren.*

*Het braef Luykerland, kwam hulpe te bie
om dat den vyand, van ons weg zoud vlieden
o God van hier boven, wilt ons onderschraen
om dat geenem vyand, ons meer en komt plien.*

*Men zag Rousselaer, en ook Kortryke,
in vreugd met malkaer, bunnem iver blyken
zy hebben hun t'samen, naer Brussel begeven
om zoo met betaemen, te vegten voor 't leven.*

*Men ziet over al, de kokarde draegen,
o Belgien vol prael, wilt nu u bebaegen,
wy leven in vrybeyd, in vreugd met malkaer
God wilt ons beboeden, om noyt te veranderen.*

*Daerom Belgien al, wy zullen berleven
om den Opperal, eer en lof te geven,
lang leven de menschen die ons nu regieren
dat is al ons wenschen, ons wel te bestieren.*

Word verkogt door Sybens en Comp.

